

ละครแนวธรรมชาตินิยมของโซลา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ

นาย อภิสิต วีระเอกศิริ

ศูนย์วิทยพัชการ
วิทยานพนธนี้เป็นส่วนหนึ่ของการศึษาตามหลักรัฐประณญากัษรศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณมหาวิทาลัย
ภาควิษาภาษาตะวันตก

บัณฑิตวิทาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-567-291-2

ลึขสิทธ์ของบัณฑิตวิทาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทาลัย

012116

118213558

LE THEATRE NATURALISTE SELON ZOLA :
THEORIE ET PRATIQUE.

Apisit Waraeksiri

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Cette Thèse Fait Partie des Etudes Spérieures Conformément au
Règlement du Diplôme d'Etudes Supérieures

Section de Langues Occidentales

L'Ecole des Gradués

Université Chulalongkorn

1986

ISBN 974-567-291-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ละครแนวธรรมชาตินิยมของโซลา : ทฤษฎี และการปฏิบัติ
ชื่อนิสิต นาย อภิสัทธี วราเอกศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษา Monsieur Olivier Guitton
ภาควิชา ภาษาตะวันตก
ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

เมื่อกล่าวถึงเอมิล โซลาแล้ว เราส่วนใหญ่จะมองนักเขียนผู้นี้ในเพียงแง่ที่ว่า เป็นผู้ก่อตั้งทฤษฎีแนวธรรมชาตินิยม และได้ต่อสู้ชักชวนให้นักเขียนร่วมสมัยหันมาใช้ทฤษฎีแนวใหม่นี้ในการสร้างสรรค์ผลงานเท่านั้น งานส่วนใหญ่ที่เรารู้จักกันดีก็เป็นผลงานทางด้านนวนิยาย อาทิเช่น ลาสซอมมัวร์ (l'Assommoir) นานา (Nana) แซ่ครีมินาล (Germinal) และ ลาแตรร์ (la Terre) เป็นต้น นวนิยายดังกล่าวนี้เป็นผลพวงของการนำเอาทฤษฎีแนวใหม่นี้มาใช้

แต่ดูเหมือนว่าจะเป็นการไม่ยุติธรรมเลยที่เราจะมองนักเขียนผู้นี้ในฐานะของนักเขียนนวนิยายเพียงอย่างเดียว เพราะนอกจากด้านนวนิยายที่ประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม จนเป็นที่รู้จักและยอมรับกันอย่างกว้างขวางแล้ว เอมิล โซลา ยังได้พยายามตั้งทฤษฎีแนวธรรมชาตินิยมทางด้านละคร รวมทั้งได้เขียนบทละครตามแนวนี้อีกด้วย โดยเห็นว่าละครแนวธรรมชาตินิยมควรเลียนแบบชีวิตจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และเป็นอิสระจากเงื่อนไขของการละครตามประเพณีนิยมทั้งหมด

เอมิล โซลาได้เขียนบทละครขึ้นทั้งหมดห้าเรื่อง ซึ่งก็มีบางเรื่องที่เขาทำตามทฤษฎีที่ได้ตั้งเอาไว้เป็นอย่างดี แต่บทละครทั้งหมดก็ไม่ประสบผลสำเร็จเหมือนอย่างนวนิยาย ทั้งนี้เนื่องจากผู้เขียนได้สร้างศัตรูในวงการละครเอาไว้มาก นอกจากนี้ยังขาดประสบการณ์ทางด้านละคร และบ่อยครั้งยังติดอยู่กับลักษณะของละครตามประเพณีนิยมที่เขาเองเป็นผู้ปฏิเสธอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีดังกล่าวนี้ก็ยังมีบทบาทต่อวิวัฒนาการทางด้านละครในสมัยต่อมา เช่น ละครแนวสัญลักษณ์นิยม (Le Théâtre Symboliste) เป็นต้น รวมทั้งได้เป็นบ่อเกิดของศิลปะแขนงที่เจ็ด หรือศิลปะการถ่ายภาพยนตร์อีกด้วย

si violemment par ailleurs.

Les théories dramatiques d'Emile Zola ont cependant eu une influence dans l'évolution ultérieure du théâtre, que ce soit par les réactions qu'elles ont fait naître, à l'origine du théâtre symboliste ou par le rôle qu'elles ont joué, aux débuts du cinéma, dans le développement du Septième Art vers le Réalisme.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEDICACE

Je voudrais ici présenter mes remerciements à Monsieur Olivier Guitton d'avoir accepté d'être mon Directeur de Thèse.

Qu'il me soit permis d'exprimer également ma gratitude au Dr Paniti Hoon-Sawaeng pour sa compréhension et les encouragements qu'il m'a apportés, au Professeur Associé Tassanee Nagawajara qui m'a procuré les premiers éléments de la documentation utilisée dans ma recherche, ainsi qu'au Professeur-Associé Ratanaporn Tananurak qui m'a prodigué conseils et explications.

Apisit Waraeksiri.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Table des Matières

	Page
Introduction	1
Première Partie : Le Naturalisme au Théâtre - Théories de Zola .	7
Chapitre 1 : Les Précurseurs du Naturalisme	8
1 - Romanciers et Théoriciens Pré-naturalistes ...	8
2 - Théoriciens Pré-naturalistes du Théâtre	18
3 - Evolution du Théâtre vers le Naturalisme	23
Chapitre 2 : Critique Zolienne des Traditions du Théâtre	29
1 - Le Milieu Dramatique.....	29
2 - Les Eléments de l'Oeuvre dramatique	36
3 - Le Théâtre, Expression de son Epoque.....	43
Chapitre 3 : Principes du Théâtre Naturaliste	49
1 - Principes Communs au Théâtre et au Roman	50
2 - Aspects Intérieurs de l'Oeuvre Dramatique	55
3 - Aspects Extérieurs de l'Oeuvre Dramatique	61
Deuxième Partie : Le Théâtre de Zola, Application des Théories ?	68
Chapitre 1 : La Genèse du Théâtre et des Oeuvres	69
1 - Zola et la Composition Théâtrale	70
2 - Genèse des Comédies	76
3 - Genèse des Drames	82
Chapitre 2 : Analyse Critique des Situations et des Personnages	90
1 - Situations	91
1.1 - Situation dans les Comédies	92
1.2 - Situation dans les Drames	96
2 - Personnages	102
2.1 - Personnages dans les Comédies	102
2.2 - Personnages dans les Drames	109
Chapitre 3 : Analyse Critique des Intrigues et du Style	119

	Page
1 - Intrigues	119
1.1 - Intrigues des Comédies	119
1.2 - Intrigues des Drames	129
2 - Style	140
2.1 - Caractérisations	141
2.2 - Répétitions	145
Troisième Partie : Influences des Théories Dramatiques de Zola ..	150
Chapitre 1 : Antoine et le Théâtre-Libre	151
1 - Relations entre Zola et Antoine	152
2 - Les Conceptions Dramatiques d'Antoine	159
3 - Influences d'Antoine, Relais des Influences de Zola	165
Chapitre 2 : La Réussite Naturaliste d'Henri Becque et La Réaction Symboliste	169
1 - Henri Becque	170
2 - La réaction Symboliste	178
Chapitre 3 : Du Naturalisme au Théâtre vers le Naturalisme au Cinéma	189
1 - Comparaison Théorique entre les Deux Formes Dramatiques	190
2 - Zola et l'Expression Visuelle	196
3 - Les débuts du Cinéma Réaliste : Influences de Zola et d'Antoine.....	200
Conclusion	208
Bibliographie	216
Annexe	222